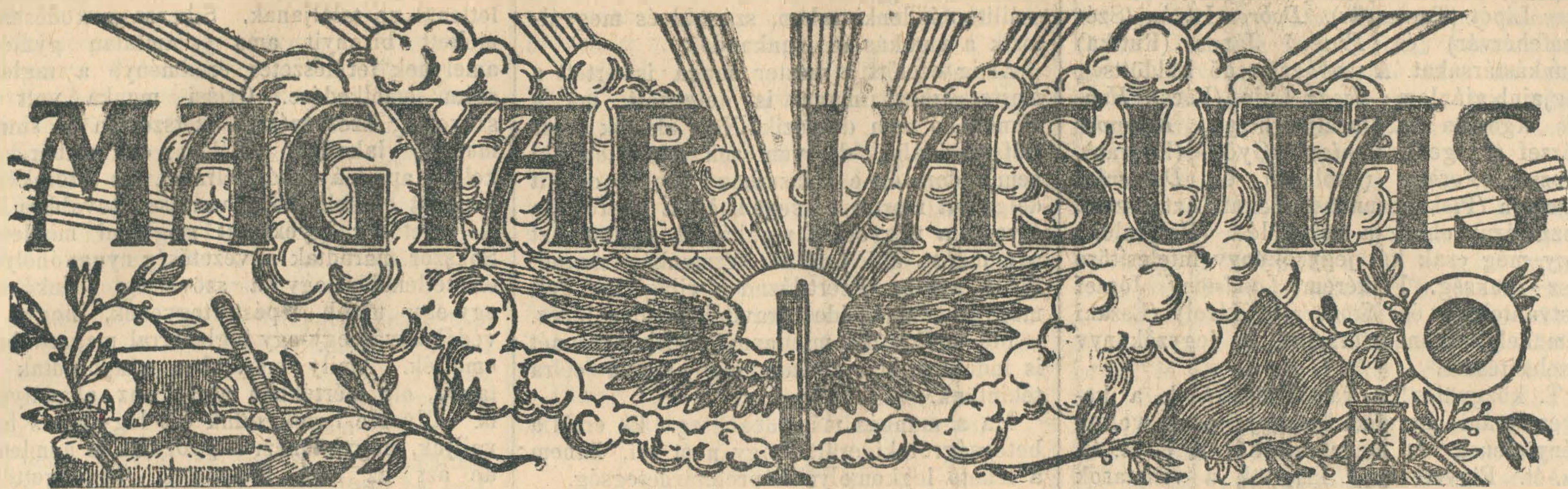

A VASUTI MUNKÁSOK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK HIVATALOS LAPJA.

Szerkesztőség és Kiadóhivatal:
Budapest, VII., Rottenbiller-utca 1. sz., I. em. 10,
ahová minden levél és küldemény címzendő.

Megjelenik
minden héten
pénteken.

Előfizetési árak:
Egy hóra — — — 40 (—80 kor.) Félévre — — — 2.40 (4.80 kor.)
Negyedévre — — 1.20 (2.40 ") Egyes szám — — — .10 (—20 ")
A Szövetség tagjai díjtalanul kapják.

Munkások vagyunk!

Se urak, se szolgák — csak munkások! Büszkén valljuk, felemelt fővel hirdetjük! Mellünket verve hivatkozunk eddig, hogy *vasutasok* vagyunk; belénk nevelték, belénk csepegtették, hogy ez a *kiváltságosság*, ez az *elszigettség* a mi diszünk, a mi erőnk, erős várunk. Arra tanítottak bennünket, hogy kiváltságaink: cifra ruhánk, szabadjegyünk, „biztos kenyérünk” megkülönböztet mindenkitől, aki nem vasutas és lenézhetünk minden külső elemet, mely mozdonyfüstöt nem szagol, megvethetünk olyant, aki velünk nem egyforma cifrán nyomorog! Fülünkbe duruzsolták, hogy különbözünk minden más emberfiától, elhitették velünk, hogy „teheti, mert vasutyi!”

Mint lepke, mely a fényt elkábulva szivja, úgy szívunk mi is magunkba ezt a levegőt. Nem vettük észre, hogy szárnyunk perzselődik, hogy ez a tanítás, ez az elszigeteltség, ez a hencegés a mi romlásunk, a mi veszünk, halálunk. Okozója évtizedes szenvedésünknek, családunk, édes mindnyájunk nyomoruságának. Ez adta a kezébe a korbácsot ellenségünknek, melylyel végigvágott rajtunk, ha fájdalmunk verejtékében fürödve felszisszentünk, ez adta meg a hatalmat a munkaadónknak, melylyel a jogtalanság sötétébe taszított vissza, valahányszor küzdő karunkat a jognak szikrája után kinyújtottuk, ennek tudatában merték a lelketlenség határtalan göggyével betapasztani jobb falat kenyér után remegve éhező ajkunkat.

Nincs már. Álom volt. Hosszu, dermedtő, nyomasztó álom. Felébredtünk. Az első biztos jel, amely öntudatra ébredésünk, kábultságból magunkhoz térésünk igaz, hamisíthatatlan hirdetője, lefolyt közgyűlésünk!

Minden hang, minden cselekedet, minden határozat azt hirdette itt, hogy sikerült megdöntenünk a romlásba rohanva vezető eddigi elszigetelő felfogást, szinte kisívitott az együttérzés, a szolidaritás, az öntudat, az osztálytudatosság, szinte láthatóan életre kelt az agyakban székelő tudat, a szivekben meggyökerezett vágy: „Mun-

kások vagyunk, munkások akarunk lenni!” Egyenlőek a többi munkásokkal, egy hajszálnyival sem mások. Szégyeljük a megkülönböztetést, büszkeségünk a velük való egyenlőség. Beláttuk és hirdetjük, felismertük és valljuk, hogy ennek az egyenlőségnek felismerése, meggyőződésévé érte a mi legfőbb erősségünk! Megtaláltuk az erőforrást, amelyből táplálkozhatunk, megtaláltuk az igaz családot, melynek tagjai vagyunk és melynek éltető melegét eddig raffinált, mesterséges, értelmünkre ható eszközökkel zárták el előlünk! Ismerjük is az ellenségünket, tudjuk hol keresztek igaz barátainkat. Minden nyomorgó, minden kizsákmányolt, minden proletár, minden munkás, a legkisebb és ha hólápátot tart is kezében, ha nem is mosolyog reánk szívüknek része, barátunk, minden kincsekben gazdag, minden kizsákmányoló, minden henye, a legnagyobb is, ha tul teng is látszólag nagylelkűsége, a mi ellenségünk. Ez a mi helyes utunk, amelyen haladni akarnak, amelyen haladnunk kell. Tévedtünk — megbűnhődünk, helyes utra térünk — jutalmunk nem maradhat el. Eddigi tévedésünk a szenvedés kútfeje volt, helyes utra térésünk a szebb jövő biztosa záloga.

Igen, ezeket az irányokat, ezeket az eszméket tükrözte vissza a közgyűlés hangulata. Itt-ott mintha látszott volna az arcokon a lélek harca, az új eszmék küzdelme a begyökerezett tanokkal, aztán egyszerre mintha a szikra egyik munkástársból a másikba szállt volna, mintha a gyenge az erős-től, a kétkedő a határozottól, a kishitű a bátorától meritene inspirációt, utolsót vergődött a régi, korhadt, recsegő, ropogó alkotás, hogy lehessük a jövő boldogság fundamentumát! Éreztük mindnyájan, hogy nehéz eszmékkel terhes a lég, éreztük, hogy győzni kell az eszmeóriásnak. A régi dal egy-egy akkordja még vissza-visszasírt ugyan imitt-amott egy-egy pillanatra, de aztán orkánszerűleg, lelkesülten zugott fel a mi dalunk, a mi indulónk, a mi imádságunk, a mi *harci* szózatunk!

A vasuti munkások országgyűlése.

I. nap.

Igazán impozáns, lélekemelő részletekben gazdagon folyt le Szövetségünk I. évi közgyűlése. Már jóval 8 óra előtt gyülekezni kezdtek az ország minden vidékéről egybesereglett küldöttek.

Tekintettel azonban a vonatok nagy késéseire, pont 10 órakor nyithatta meg Kiss Miklós elnök munkástárs a tanácskozást. — Szívből üdvözlí — ugymond — a küldötteket, a magyarországi szaktanács képviselőjét, *Bokányi* Dezsőt és a Vasuti- és hajózási Főfelügyelőség képviselőjében megjelent *Rácskay* Gyula főfelügyelő urat. Jól tudják önök, hogy a közgyűlésnek igen fontos, beható és komoly munkához kell látnia. Emlékezhettek arra is, mily nehézségeket kellett átküzdenünk, amíg békóba vert kezeinket megszabadíthattuk. Ha ezek a leküzdött nehézségek már a múltban vannak is, azért küzdelmeink sora csak most fog igazán megkezdődni.

A vasuti munkások országos szövetsége csak akkor állhat igazán hivatása magaslatán, ha ennek valamennyi tagja a golyózapor közepette harcban áll és küzd a népet felszabadító eszmékért. A közgyűlés feladata a vezetőségnek utasítást adni, miként viselkedjék a harcok közepette, mert nagyon közel az idő, talán közelebb, mint bárki is hinné és itt lesz a harcok harca. Dolgozzunk váll váll mellett, hogy a harcok harca készületlenül ne találjon. (Éljenzés.)

Tisztelt közgyűlés! Napirend előtt különféle küldöttségek választandók. Többek között egy küldöttség is választandó, mely átnyújtana a szövetség disztagjának *Vörös László* (Éljenzés.) volt kereskedelmi miniszternek a kiállított tagsági oklevelet. Ezen bizottság tagjaiul *Farkas* Izor, *Hradil* Ágoston, *Kenyeres* József, *Gara* Ármin, *Stier* Antal, *Tóth* István és *Bendik* János munkástársakat ajánlja a vezetőség. (A közgyűlés hozzájárul.)

Szükségesnek tartom mindennek előtt a napirendet ismertetni, amelynek sorrendjét a vezetőség a következőképp állapította meg: Titkári jelentés. Pénztári- és felügyelő-választmányi jelentés. Felmentvény megadása. Korelnök választása. Új vezetőség választása és végül indítványok, interpellációk. Kérem a közgyűlést, hogy a vezetőség ide vonatkozó jelentését fogadja el. (Elfogadjuk.)

Átérhetünk az egyes bizottságok megválasztására. Első sorban az igazoló bizottságra lenne szükségünk. A bizottságba a vezetőség részéről ajánlom *Vorbesz* Agost (Budapest), *Kiss* Lajos (Szolnok) és *Pados* Viktor (Kaposvár) munkástársakat. A jelölőbizottságba *Bauer* Endre (Budapest), *Fellner* Béla (Budapest), *Burger* Vilmos (Budapest), *Spitzer* Lajos (Budapest), *Végh* László (Bu-

Budapest), Csomor Gyula (Debrecen), Östrei-Lipót (Temesvár), Dobros István (Székesfehérvár) és Franyó János (Ruttká) munkástársakat. A szavazatszedő küldöttség tagjaiul ajánlom: Szeitz Lajos (Pécs), Hradil Agoston (Sátoraljaújhely), Kisupper József (Szeged), Vanicsek Győző (Zágráb), Csomor Ferenc (Szolnok) és Dvoracek Agoston (Piski) munkástársakat. Azt hiszem, hozzájárul ehhez a közgyűlés. (Helyeslés.) Ugy még csak két jegyzőkönyv hitelesítőre lesz szükség. Felkérem Landstorff József (Istvántelek) és Szonnerth Károly (Északi főműhely) munkástársakat a jegyzőkönyv hitelesítésére.

T. közgyűlés! A vasuti munkások a kenyér utáni harcban szervezkedni voltak kénytelenek és megalakították a V. M. O. Sz.-ét. Figyelemmel kísértük a vasutasok nyomasztó helyzetét, a rendezetlen munkaviszonyokat. Tapasztálhattuk, hogy egyes városokban munkástársaink még a leg-szükségesebbeket is nélkülözik. Akaratlanul is öntudatra kellett ébrednünk és neki-támaszkodnunk ama mozgalomnak, amely szerte a világon megindult és arra az utra kellett térnünk, amelyen a világ összes proletárjai haladnak.

Számos csoportunk belátta, hogy az össz-munkássággal kell karöltve haladniok, ha érvényesülni és jogaiknak érvényt is szerezni akarnak.

Ezen az uton juthatunk csak a győzelemhez, erre kell a vasuti munkásokat nevelnünk. Fájdalom a tudatlanságban tévelygők hatalmas táborra volt a mienk. Egyik vasuti munkás a másikra ügyet sem vetett, szóba sem álltak és ma kéz a kézben hatalmat képviselnek. Egyesüljünk és szervezkedésünk diadalt arat. (Lelkes éljenzés.)

Bokányi Dezső: A magyarországi szervezett munkások üdvözlését hoztam tihozzátok. És ez nem jelentéktelen köznapi frázis, ez az üdvözlés nem azonos azzal a köszöntéssel, amivel az utcán haladók köszöntik egymást. A szaktanács üdvözlése annyit jelent, ha küzdelem lesz, a szervezett munkások nálatok lesznek és ti a szervezett munkásoknál. (Éljenzés.)

Nem azért szervezkedünk, hogy egyesülettel álljon szemben, hanem hatalom — hatalommal. A szolidaritás gondolata kell, hogy megérjen bennünk, amire mi szervezett munkások még máig sem birtunk eljutni. És sajátos vonást képeznek a munkásság közgyűlései. Egy közgyűlés nem egy részlete a munkásmozgalomnak, hanem egy óriási áramlat megindulása. A világban a munkaerő lázad forrong, mindig jobb és jobb után törekszik, de a program mögött valami új, ismeretlen érzés van a lelkünkben. Észre se vesszük, hogy lassan-lassan eltérünk a régi üdvözlő rendszertől és lázadunk. Mert ti is lázadtok, akkor, amikor itt ültök a csendes padokon, lázadtok akkor, amikor dolgaitokat nem az atyai jóindulatu feljebbvalóitokkal, hanem egymással beszéltek meg. Elmehetünk bárhova a földszínen, a földalatt az akná mélyén, valamennyi testvéreink küzdenek a rövidebb munkaidőért, egy falattal nagyobb kenyérért és jobb bánásmódért. Erről a küzdelmeikről 1000 és 1000 közgyűlésen számol be. És ha az évi jelentéseket tekintjük, mind olyan egyformák, mintha egy anyától származnának. Érezhető ez, hiszen egy műhelyben, a szabadság utáni törekvések műhelyében készültek. A feljebbvalók és főnökeink nem ebben a műhelyben dolgoznak és éppen ezért nem várjuk mi a segílyt a megváltást felülről, hanem alulról. Ma a munka természetellenes helyzetbe jutott. Régente, aki csak századrész oly tudással közügyességgel bírt, mint a mai munkás, megvethette jövődő boldogulása alapját. Nem kellett félni munkanélküliségtől, sem attól, ha munkában állott, hogy elkési a csengettyűszót. Kevesebbet dolgozott, mint ma és igyekezett minél több blaumontággal, vizkereszttel ünnepnappal a munkaidőt rövidíteni, úgy, hogy erről az időről 52 órai heti munkaidőt jegyzett fel a történelem. De egyszer csak jött egy új

korszak. A gyári kémény füstöl, a vasut szállít, mindenki rohan, száguld és megváltozik a munkás és munkaadó.

Amig ezelőtt a mester maga is értett a mesterséghez, maga is dolgozott, ma a munkaadó nem dolgozik. Nem akarok rossz tréfát csinálni, de van sok miniszter, aki nem tudom ért-e a vasuthoz? Ezelőtt együtt dolgozott mester és segéd. Ma a gyáros fia átveszi a vagyont a munkással együtt, azt a munkást, aki örökké bér munkás marad. És ez a hiba. Ezért lázad a világ. Ezt kell megváltoztatni, ide gravitál minden lépés.

Ide törekszünk mindannyian. Akár honnét is indulunk ki, mindannyian erre a célra tekintünk.

Ma a munkás már idegbeteg. És erről a betegségről kiderült, hogy nem uri, hanem a lehető legkomolyabb proletárbetegség.

Fészke ott van a tőke és munka közötti harcban. Ezt a rendszert kell megváltoztatnunk. És amikor ezt, illetőleg eszméket kerestünk, megvádolnak, hogy nem a magyar, nem a hazai történetből meritjük eszményképeinket. Hát ki legyen eszményképtünk? A hét vezér talán? Akik földet szereztek a népnek. Hova menjünk földet keresni, mikor minden földnek gazdája van? Avagy miként Dugonics Titusz törököt rántsunk magunkkal a mélységbe? Hiszen ma már az ellenség közelébe sem juthatunk.

Ezrével hullanak az emberek, mielőtt ellent csak láthattak is volna.

Jobbágyokat sem lehet felszabadítani, hiszen miniszterek mondják, hogy nincsenek jobbágyok. Új vallást sem lehetne csinálni. Ha valaki Luthert választaná eszményképül és új keresztény-tanokat hirdetne, bizony összefognának az egész világ katolikusai és vád alá helyeznék vallás elleni izgatás miatt. Mások a mi ideáljaink. Új idők — új eszmék. Nem a mult tesz majd nagygyá, de a kellő időbeni tettek. Nem felettünk örökös urak kellenek nekünk, de egyszerű cikornyátlan szavak. Az én üdvözlésem is ilyen egyszerű szavak kívülről jövő viszhangja. Hányszor keltek testvéreitek oda-künn csatára? Ezen nektek is át kell esnetek. Erre a harcra akarunk titeket bátorítani. Emlékszem, amikor közületek az elsők hozzám jöttek, hogy szervezkedni akarnak. Nehéz lesz — mondtam. És elkezdtünk gyűlésezni, memorandumozni; mozogtunk anélkül, hogy észrevettek volna, amig egy szép napon egy ma már erkölcsi halott megrágalmazott. Ez semmi. Fődolog, hogy az eszme diadalra jutott. De jól esik szíves fogadtatástok. A ti munkátok sem kisebb, mint a vezetőké. Üdvözöllek titeket, akik velünk együtt érzitek a töviseket. Ha jön majd idő, amikor szabad lesz mindent megírni, akkor majd megtudjátok ti is, hogy hányan vetették meg a szövetség alapját. A szervezett munkások békejobbát nyujtom felétek. (Hosszantartó, lelkes éljenzés.)

Az igazoló-bizottság nevében Vorbesz Agoston tette meg a jelentést. Délelőtt 10 óráig 31 helybeli és 73 vidéki küldött váltotta ki a titkárságtól igazoló-jegyét. Ezek összesen 224 szavazatot képviseltek, még pedig a helybeliek 61, a vidékiek 163 szavazatot.

Be volt jelentve még 39 vidéki és 19 helybeli küldött, akik azonban részben szabadság és szabadjegyek hiánya miatt, részben a vonatok késése miatt nem érkeztek meg idejére, a gyűlés folyamán azonban egy részük mégis megjelenhetett.

Pászty Károly titkár emelkedett ezután szólásra, hogy megtegye titkári jelentését. Szóbeli jelentéssel — ugymond — nem akarom traktálni önöket, ez nem volna más, mint időpocséklás. A kinyomatott jelentésben alaposan és részletesen meg vannak világítva törekvéseink és működésünk. Azonban meg kell világítani ama részleteket, amelylyel igazolhatjuk, miként teljesítettük ama kötelességeket, amelyeket tőlünk méltán elvárhattak. Utunkban igyekeztünk a cél felé haladni, amely gyorsan csak lehetett; de óriási akadályokat gördítettek elénk. És mihelyt csak neszt vettük a

készülő gátaknak, intézkedtünk, hogy készületlenül ne találjanak. Sikeres működésünk mellett bizonyít ama számtalan gyűlés, amelynek természetes, eredménye a taglétszám emelkedése. Óriási munka volt a szövetség szervezése. Szétszórtan a sinek mentén, lakatlan vidéken élő embereket kellett apáthiájukból felrázni. Ez a törekvés vezetett és kell, hogy vezessen továbbra is. A vezetőség igyekezett megtenni mindent. Sokszor maradtak a vezetőség nyugvóhelyei érintetlenül, hogy a szövetség érdekében egy-egy újabb lépést tegyenek, hogy a védőbástyát egy-egy téglasorral magasabbra emeljék. Amely mértékben szaporodtak a tagok, oly mértékben nőttek az akadályok is. Vállvetve igyekeztünk ezt legyűrni s bevalljuk, hogyha nem is győztünk le mindent, de azt az utat letapostuk, egyengettük, amelyen az új vezetőségnek is haladnia kell.

Voltak dolgok, amelyek nagy gondot adtak a vezetőségnek. Mult év május 6-ika után, amikor a tagok száma oly rohamosan növekedett, a teendők felhalmozódtak. Sokat kísérletezett tehát a vezetőség, hogy egy központi iroda, valamint az egyes csoportok ügykezelését egyszerűsítse. És eközben időt kellett szakítani az eszmét is hirdetni. Az elnyomott vasuti munkás, aki még eddig barátjának sem mert szólni: ahogy a szövetség megalakult, beszédes lett. Ezelőtt, ha valami nyomta lelkét hallgatott, titkolta, a szomszédjának sem mondta el és most kiüti szíve egész keserűségét a — szövetségnek. 468 levél bizonyít amellek, amelyeket 1907 január havában intézett el a titkárság. De jöjjön a panaszok egész áradata, az elnyomtatás bármily magas foka, mi nem rettenünk, hanem tovább szolgáljuk az ügyet és fennen hirdetjük a munkásság magasatos eszméit. Kérem a titkárság jelentését tudomásul venni.

Ebből a kinyomatott jelentésből egy-két adatot ki kell emelnünk. 1906 augusztus 1-től december 1-ig 1906 levél érkezett. Elküldött a titkárság ugyanezen idő alatt 1098 levelet. A csoportok száma 1906 december 31-én 72, a befizető helyek száma 12 volt.

Ehhez vehető még a zágrábi kerülethez tartozó 5 csoport.

Ebbe a 84 csoportba és befizetőhelybe 1906 december 31-ig összesen 16.866 tag lépett be. De ehhez hozzávehetjük még Horvát-Szlavonország területén működő és a zágrábi kerület ellenőrzése alatt álló 5 helyi csoportnak mintegy 1150 tagját. A zágrábi kerület alapszabályait csak november 25-én hagyta jóvá a horvát bán, de mégis 5 hét leforgása alatt sikeres eredményt mutatathat fel, amidőn 1100 vasutast szerzett szövetségünk zászlója alá. Az 1907. évi január hóban szövetségünk újabb 800 taggal szaporodott, úgy hogy mire e sorok az önök kezei között lesznek, addigra már 19.000 vasutas küzd testvéri szeretettel egymás mellett — jogért és kenyérért!

Pászty jelentése után Halbrohr Mór tette meg pénztári jelentését. Nem akarja az egyes tételeket felsorolni, de ha az egyes tételekre fordított összeget figyelemre méltatjuk, meg lehetünk győződve, hogy a vezetőség mindig takarékoskodott. Elismeri, hogy sok pénzt kiadtunk, de sokat és még többet kell áldoznunk, amig önfeláldozásunk megtermi gyümölcseit. Május óta december 31-ig 32.785 korona 44 fillér folyt be a csoportok 80%-ából, az összes bevétel 62.294 kor. 20 fill. volt. Ezzel szemben a kiadások összege 55.046 kor. 72 fill., úgy hogy a készpénzállomány 1906 december 31-én 7247 kor. 48 fillért tett ki.

Bauer Endre, mint a felügyelő-választmány elnöke, nyugodt lélekkel jelenti, hogy az ügy- és pénzkezelés a lehető legkorrektebb volt.

Ha némi késés mutatkozott is a számadások lezárása terén, úgy ennek okai ama csoportok vezetőségei voltak, amelyek havi leszámolásait csak nagysokára küldték be. Kéri, adja meg a vezetőség részére a közgyűlés a felmentvényt.

A pénztári jelentés körül élénk vita fejlődött ki.

Gelencsér György kevesli a készpénzállományt. Takarékoskodni kell. Fordítsunk kevesebbet agitációra. Erre a célra 2580 korona 66 fillér nagyon is sok.

Kalotzkay Vendel (Piski) a havijárulékok 80%-át illetőleg felvilágosítást kér.

Kovács József mentegeti a csoportok pénztárosát. Ne kívánják tőlük egyszerű emberektől, hogy a kitűzött időre beküldjék a lezárolásokat és ellenőrzési iveket.

Mohai István (Arad) Gelencsérnek válaszol. Nem vagyunk takarékpénztár, nem kell a pénz, katonákra van szükségünk. Tisztán látja a helyzetet, ha kell, csak fogyjon a pénz.

Pados Viktor (Kaposvár). Gelencsérnek nincs igaza. Egyet ért Mohaival, ha kell, nemcsak a pénzünket, de a bőrünket is oda kell adni.

Nagy Gyula (Budapest) azt kérdi, ki kapta a 800 korona tiszteletdíjat?

Makó János (Budapest) helytelennek tartja a rendkívüli segélyeket. Aki beteg, ugyanis kapja 50—75%-át fizetésének. Elvégre a szövetség nem betegsegélyző.

Oestreicher Lipót (Temesvár) felhívja a közgyűlés figyelmét, hogy 800 kor. tiszteletdíjjal szemben a segélyek összege csupán 469 korona.

Kalotzkay J. (Budapest) kérdi, az egyes csoportok által még be nem fizetett hátralékok miért nincsenek a pénztári jelentésben felvéve.

Keller János (Noskovce). Törülni kell a segélyt. 10—20 koronával segítve senkin sincs. A végső nyomor elől véd a táppénz.

Frisch Ignác (Budapest) elfogadja a jelentést, kevesli azonban az agitációra fordított összeget.

Sárosy Béla (Ténke) 83 km. hosszú vonalon képtelen a tagjárulékot beszédni. Sokan nem fizetnek és mégis kapják a lapot.

Szeicz Lajos (Pécs). Nem áll az, hogy nem kell takarékoskodni, aki nem akar takarékoskodni, az könnyelmű. A csoportok őrizték ellen a központot. Ő megtette ezt, meggyőződött az ügykezelés helyességéről.

Pattermann Dezső (Budapest) válaszolni akar az egyes felszólalóknak, elnök azonban tárgyhöz szólítja.

Csomor Gyula (Debrecen) helyesebbnek tartaná a segélyezés helyett könyvtárak felállítását.

Fábián István (Budapest). A segélyezést szükségesnek tartja. E nélkül nem bizik a sikeres működésben.

Vanicsék Győző (Zágráb). A pénztári jelentésében foglalt kölcsöntételtől kér felvilágosítást.

Bauer Endre reflektál az egyes felszólalásokra. A tiszteletdíjat az elnök, pénztáros, titkár és a felügyelő-választmány elnöke kapták. Igaz az is, hogy a segélyek összege csupán 469 korona. De miután most már hat hónapnál régebb tagjaink vannak, ez az összeg emelkedni fog. Már januárban 420 koronát utaltunk ki.

A könyvtárakra is igyekezett a vezetőség gondot fordítani és nagyobb csoportjaink bírnak már könyvtárakkal. Ezekben a könyvtárakban található körülbelül 1600 könyv, értéke 2400 korona. Ismételten kéri a felmentvény megadását.

Kiss Miklós elnök felteszi a kérdést, elfogadják-e a jelentést a közgyűlés? (Felkiáltások: Elfogadjuk!) Ugy kérem a közgyűlést, a volt vezetőség részére a felmentvényt megadni. (Megadjuk!)

Köszönöm. A szövetség ügyésze, dr. Kadosa Marcel (éljenzés) óhajt szólni.

Dr. Kadosa örült volna, ha ő is olyan volna, mint a háziorvos, aki akkor jó, ha nincs reá szükség. Legjobban szeretne volna, ha őt senkinek sem kellett volna igénybe vennie. Hivatkozik a kinyomtatott jelentésre, amely szerint az összes tanácskozások, kérdésekre adott feleletek, eljárások és perek

száma azóta, amióta a vasuti munkások jogtanácsosukat igénybe veszik, 1342. A szövetség megalakulása óta pedig 956.

Tagjaink javára behajtott összegek 14.576 koronára rugnak a szövetség megalakulása óta.

A képzelhető legbonyolultabb peres ügyekben fordultak hozzá. Azonban volt olyan levél is, amelynek írója azt mondta, hogy ő régi szövetségi tag, tehát joga van jogi tanácsra, hát most adjanak neki jogi tanácsot. Azt hiszi, panasz ellene nem merülhetett fel, örül, hogy szerény jogi tudásával bennünket támogathat. Szívesen rendelkezésünkre áll továbbra is.

Ekkor, déli 1 óra lévén, elnök a közgyűlést délután 3 óráig felfüggesztette.

Délután:

Jó időbe kellett, amíg a jelölő bizottság munkájával elkészült. Jelöltettek a következők:

I. elnök Kiss Miklós, II. elnök Fellner Béla, I. titkár Farkas Izor, II. titkár Antal Ferenc, I. pénztáros Pászty Károly, II. pénztáros Halbrohr Mór.

Vezetőségi tagok: Ujvári Henrik, Pattermann Dezső, Kolumbán Miklós, Spitzer Lajos, Téglás István, Geiger Sándor, Vorbesz Ágost, Stier Antal, Nagy Gyula, Pohánka András, Szonnerth Károly, Molnár József, Fürst Dezső.

Pótagok: Matiz István, Cservenka Miklós, Markgraf József, Schwarzbacher János, Piffko János, Bertók János, Burger Vilmos. Felügyelő választmányi tagok: Bauer Endre, Garai Armin, Kőműves István, Hugyecz József és Seemann József.

Kiosztottak azonkívül a küldöttek között egy másik szavazólapot is.

Négy óra mulott már, amidőn Kiss Miklós a közgyűlést újra megnyithatta. Ajánlatára korelnöknek **Kenyeres** István munkástársat választották meg, aki rövid pár szóval köszöni a beléje helyezett bizalmat. Kéri, hogy bírálja meg kiki a jelölteket és eme független ítélete alapján adja le a szavazatát. Hogy a jelöltek kilétéről információt szerezhessenek, tíz percre felfüggeszti a közgyűlést.

Szünet közben élénk korteskedés indult meg a küldöttek között. Főként három tisztségre nézve folyt a harc. Titkárrá a hivatalos jelöléssel szemben az eddigi titkárt, **Pászty** Károlyt óhajtotta a közgyűlés egy része és erősen kardoskodott mellette. Első pénztárnoknak szintén a tisztség eddigi viselőjét, **Halbrohr**t kívánták, azonfelül **Cservenka** Miklóst igen sokan a vezetőség rendes tagjai között szerették volna látni. A nagy tüzzel folytatott agitáció az egyes jelöltek mellett és ellen azonban a legnagyobb rendben indult és nem lépte át a közgyűlés méltóságának a határait. Pedig szemmel látható volt, hogy a pártok körülbelül egyenlő erejűek és akármelyik jelölt győz is, csak csekély szavazattöbbsége lesz.

Szünet után a szavazatszedő bizottság összeszedte a szavazólapokat, és visszavonult a szavazatok megszámlálására. Azonban az előrehaladott időre való tekintettel, nem készülhetett el teljesen munkájával. Tekintve a szerfeletti érdeklődést és az észlelt erős küzdelmet a titkári állást illetőleg, úgy határozott, hogy a részleges eredményt kihirdeti. Pont 7 órakor hirdette ki a szavazatszedő bizottság elnöke **Szeicz** Lajos az eredményt. Leadatott összesen 279 érvényes szavazat. Ebből az elnökjelölt **Kiss** Miklós 269 szavazatot kapott. Azonfelül mint elnökre **Farkas** Izorra 4, **Cservenka** Miklósról 3 szavazat esett, 3 szavazat elforgácsolódott. Alelnök lett **Fellner** Béla 253 szavazattal. Titkár **Pászty** Károly 140 szavazattal, **Farkas** Izor 131 szavazata ellenében.

Érdekes eredményt mutattak fel a szavazólapok a pénztárnoki állást illetőleg.

A hivatalos lista **Halbrohr** Mór-t II. pénztárnosnak, az „ellenzéki” lista pedig I. pénztárnosnak jelölte. Így eshetett meg, hogy úgy az első, mint a második pénztárnosi állásra **Halbrohr**-t választották meg. Mint első

pénztáros kapott **Halbrohr** 126. **Pászty** Károly 122 szavazatot. Mint második pénztáros kapott **Halbrohr** 154, **Vorbesz** Ágoston pedig 37 szavazatot. **Halbrohr** Mór az első pénztárnoki állást tartotta meg, így tehát második pénztáros az utána legtöbb szavazatot kapott **Vorbesz** Ágoston lett.

Íde iktatjuk a vezetőség teljes névsorát, bárha a választási eredményt csak a vasárnapi ülés végén hirdette ki a szavazatszedő bizottság. A fentiekben kívül — mint vezetőségi tagok — a leadott 279 szavazatból **Molnár** József 273, **Pohánka** András 249, **Stier** Antal 246, **Nagy** Gyula 244, **Téglás** István és **Fürst** Dezső 233, **Spitzer** Lajos 223, **Geiger** Sándor 219, **Kolumbán** Miklós 217, **Pattermann** Dezső 207, **Ujvári** Henrik 195, **Szonnerth** Károly 165, **Vorbesz** Ágost 217 és **Cservenka** Miklós 158 szavazatot kapott. **Vorbesz** mint második pénztáros nem lehetett vezetőségi tag. **Cservenka**, aki mint pótag is bejutott a vezetőségbe, az utóbbit tartotta meg, így hát **Strobl** Jenőt közfelkiáltással választották meg. Pótagok lettek: **Cservenka** Miklós és **Matiz** István 263, **Markgraf** József 262, **Schwarzbacher** János 256, **Piffko** János 260, **Bertók** János és **Burger** Vilmos 264 szavazattal.

A felügyelő választmányba beválasztotta a közgyűlés **Seemann** József (271), **Kőműves** István (268), **Hugyecz** József (263), **Garai** Armin (252) és **Bauer** Endre (232) munkástársakat.

Amidőn **Szeicz** kihirdette a megválasztott főbb funkcionáriusokat, leszállt az emelvényről, **Kiss** Miklós emelkedett szólásra. Köszöni a bizalmat, de nem vállalja a megbízatást. Akik a nap eseményeit figyelemmel kísérték, azok igazat kell, hogy adjanak neki, amidőn az elnökségre nem reflektál.

Óriási zaj követte szavait.

— Nem fogadjuk el a lemondást!

— Maradni!

— Azért is maradjon!

A zaj csak akkor csillapult, amidőn **Pfeifer** Sándor tagtárs jelent meg az emelvényen.

Nem kiküldött — ugymond — és csak vendégjogon szólal fel. (Halljuk! Halljuk!) Kötelessége azonban felszólalni, hogy **Kiss** szavaira reflektáljon. Nem tartozom — folytatta — azok közé, akik szavaztak, sem azok közé, akikre szavaztak. Elfogulatlanul és csakis a szövetség érdekében beszélek és a vasutasok nagy, szent ügye érdekében, amelyet a szövetség képvisel. Helytelenitem **Kiss** Miklós kijelentését, hogy az elnökséget nem fogadja el. Szövetségünk elnöksége nem diszt és nem kitüntetés, hanem harcban való vezetést és munkát jelent a megválasztottra. A munka és a kötelesség teljesítése elől kitérni nem szabad. Ez árulás és hitszegés volna. Hogyan teljesítsék akkor a közkatona a kötelességüket, ha a vezérek cserben hagyják őket? Ha a katona elhagyja a zászlót, amelyhez felesküdt, föbelövik. És **Kiss** Miklósról, aki nekem jó barátom, én fogom az első követ dobni, ha gyáván cserben hagyja kötelességét. Aközött kell neki választania, hogy vagy vállalja a felajánlott elnökséget és előljár a harcban és munkában, vagy pedig gyáván meglapul és akkor mindnyájunk megbotránkozását érdemelte ki. De ismeri **Kiss** Miklóst és tudja, hogy a kötelesség teljesítését fogja választani. (Zajos helyeslés.)

Cservenka Miklós is ily értelemben szólalt fel. Kutyakötelessége az elnöki tisztséget elfogadni.

Pászty Károly: 5 évvel ezelőtt a vasuti munkásságnak elég volt egy-egy jelszó és rohant utána, sőt még egy pár évvel ezelőtt önálló gondolkozásu ember sem volt köztük. Ma mind gondolkodik és ítél. **Kiss** teljesítse a kötelességét.

Kiss Miklós: Nem fél a harctól, ebben született, ebben is akar meghalni. Ha kell, egy óra múlva is leszáll a sir fenekére a közös ügy érdekében. Kijelenti, hogy nem elég három ember, aki dolgozni akar. De mind ott legyen. Aki tisztséget vállal, felelős meg neki, ne csak címért, rangért vállalja

el. Emelt fővel mondja, hogy ő szociáldemokrata, aki nem érzi magában ezt a vezetőségi tagok közül, az vallja be, hogy velünk nem akar dolgozni. Köszöni a bizalmat, vállalja az elnökséget. (Zugó taps és éljenzés).

Esti 8 órakor elnök a tárgyalások folytatását vasárnap délelőtt 9 órára halasztotta.

(A közgyűlési tudósítást a jövő számban folytatjuk.)

SZEMLE.

Az eszme él és győzni fog.

Közgyűlés után vagyunk. Két napig tanácskoztak Szövetségünk tagjainak közgyűlési kiküldöttei, hogy ítéletet mondjanak a Szövetség eddigi működése felett és utját mutassák a jövődöbeli működésnek.

Most, hogy tul vagyunk a közgyűlésen, megvallhatjuk: nem minden aggodalom nélkül vártuk a lefolyását. A vasuti munkások szervezkedése gyorsan fejlődött, gyorsabban, mint bármely más munkás-ágé. Joggal kellett attól tartani, hogy ez a szervezkedés csak a felszínen terjedt, de nem hatott mélyre. Azután minden szervezetnek megvan a gyermekkor a maga gyermekbetegségeivel. Amelyek lehetnek súlyosabb természetűek és könnyebb lefolyásúak, de nagy általánosságban alig kerülhetők ki.

Ezekről a gyermekbetegségekről felfeltettük Szövetségünk első rendes közgyűlését, amelyek azért vállhattak volna végzetessé, mert a vasuti munkások szervezkedését ezernyi külső ellenség veszi körül.

Most már bátran bevallhatjuk ezeket az aggodalmakat, mert a kétnapos közgyűlés fényesen megcáfolta feketélnátásunkat. A közgyűlés bebizonyította, hogy szervezkedésünk pályafutásának rövidsége ellenére teljesen kitaposta a gyermekcipőket és komoly érettségének adta jelét már az első országos gyűlésén.

Erő, céltudatosság, becsületes őszinteség és a közös cél, a kölcsönös tiszteletet soha szem elől nem tévesztő bírálat — ez jellemzi a közgyűlés lefolyását. Egy nagy család tagjai jöttek össze, hogy a közös ügyeiket beszéljék meg és ami vita, ami ellentét volt közöttük, azon felül emelkedett a testvéreket, harcostársakat erős táborra összeforrasztó szeretet.

Büszkék vagyunk az első közgyűlésünkre és bízunk lehet rá valamennyi céltudatos vasuti alkalmazott. Bebizonyította a közgyűlés, hogy szervezkedésünk (amelynek a Szövetség csak egyik része) eddig is a helyes uton haladt és ezentul sem fog eltérni a célhoz vezető egyenes útról.

A mult működéséért teljes felmentvényt adott a közgyűlés. A hozott határozatok is mind magukon viselik a józan megfontolás és a komoly céltudatosság bélyegét. Csak kiegészíti ezt a képet az a körülmény, hogy a közgyűlés majdnem változtatás nélkül választotta meg a régi vezetőséget.

Egy dologban azonban nagy meg-

lepetést hozott a közgyűlés. Örvedetes meglepetést. Meglepetést úgy szólván mindnyájunk számára. A felszólalások hangjából, tartalmából, szinte formájából is, továbbá a hozott határozatokból kitetszik, hogy a szervezett vasuti munkásokat ma már nemcsak a külső nyomás, nemcsak az együttes szenvedés és az együttes harc tartja össze, hanem erős, lelkes sereggé kovácsolta a közös meggyőződés, a közös eszme. Nem az alapszabályok paragrafusai alkotják a Szövetséget, de a lelkek szervezetsége. És ha szertedülnek az alapszabályok, a tagok nem futnak széjjel a szélrózsa minden irányába: — együtt tartja őket a nagy, az erőt és célt adó közös eszme, amelyet nem lehet tönkretenni, amely él és győzni fog!

Értekezlet a kereskedelmi miniszteriumban.

A központi vezetőség Kiss Miklós és Cservenka Miklós munkástársakat küldte ki a kereskedelmi miniszteriumban f. hó 8-án tartandó szaktanácskozásra. Meggyőződésünk, hogy ők tudásuk minden erejével és bátorságuk teljességével fognak sikra szállni az általános vasutas érdekekért: a jogért és kenyérért.

Mégis egy-két szempontot figyelmébe kell ajánlanunk a kiküldötteknek.

Az önkény tobzódik évtizedeken keresztül a vasutas társadalomban, a jogtalanság ugyszólván orgiákat ül ezen a területen. Holmi mézes madzaggal mondva csinált inci-finci kedvezményekkel, „rendszerintekkel” és „kivételes esetekben”-ekkel semmitmondó cafrangokkal és színes salangokkal, toldás-foldással ezt a rettenetes helyzetet még csak részben sem lehet orvosolni. Mint az elnyűtt, foltot már nem tartó rongyos ruhadarabot, pokolba kell küldeni az egész rendszert, ha segíteni akarunk a vasutas bajokon. Becsületes, emberi jogokat tiszteletben tartó, a munka becsületét elismerő egészen új rendszert — vagy semmit. Alamisznára nincs szüksége az üntudatos vasutas munkásságnak, ha aranytálban hozzák is, ha finom, előkelő miniszteri ankéten is találják fel.

A másik szempont, amit nem hallgathatunk el, hogy ne felejtsek a kiküldöttek azt, hogy nálunk megtévesztő jelszavakkal, megfogó, sokat mutató frázisokkal dolgoznak, melynek mögötte ott lappang, ólálkodik a valódi tartalom: a humbug. Több mint valószínű, hogy most is úgy lesz. Ezeknek a jelszavaknak lesz bőségben bámolója az ankéten — a szentekben és a megkeresztelt mozdonyvezetőkben. Tapcsoló hát biztosan lesz, — legyenek ők ketten, akik fütyülnek — a „nagyilekű” színjatszónak.

Az értekezleteket különben megszoktuk; várni, nem várunk azoktól semmit, a semminél jóval kevesebbet! Kisstől és Cservenkától, mint osztálytudatos munkásoktól azonban annál többet. Az összvasutaság érdekeinek becsületes, félelemnélküli képviselőit! Lásson a miniszter már egyszer gerinces embereket is!

Pető ur keresztje és b. u. é. k.-ja.

A Magyar Szent Korona alá tartozó Mozdonyvezetők Országos Szövetségének a mult havi választmányi ülésen történt a dolog. Az ülésen megjelentek a felettes hatóságok képviselői, amit a jó mozdonyvezetők *Pető* — és nem *Petheő* — Tivadar elnök ur felszólítására viharos éljenzéssel vettek tudomásul, amire *Novelly* Imre gépészeti igazgató könyek között jelentette ki, hogy a mozdonyvezetők emlékiratával *Kossuth* Ferenc ur Ó Nagyméltósága anynyira jóindulattal foglalkozik, hogy előljáróban küldött egy kis kóstolót abból a

nagy jóakarathból, amelylyel az emlékirat sorsa elintéződik. Ennek bizonyosságul kirántott a kabátja zsebéből hét darab koronás ezüst keresztet, amiből még *Pető* Tivadar elnök urnak is jutott egy-két darab.

Ha a mozdonyvezetőknek legfőbb sérelmük a koronás ezüst kereszt hiánya volt, akkor meglehetnek elégedve. Így legfelsőbb helyen elismerték, hogy nekik mulhatatlanul szükséges a feldekorált zubbony és a gomblyukfájdalmak tömeges megszüntetésével elérték azt, hogy az emlékiratuk sorsa megpecsételtetett. Ha egyebet nem is kapnak, az ezüst keresztet már megkapták. Cipeljék, hordozzák egészséggel! A mozdony mindjárt másképpen szalad, a gyomor mindjárt nem korog, ha a zubbonyon kereszt fityeg.

Ezt csak azért mondjuk el, hogy emezt a másikat könnyebben megértsük. *Pető* urék kézzel-lábbal kapálódznak az ellen, hogy őket a Szentkoronás szövetség kalapja alá vonják. Ennek az álláspontjuknak a választmányi ülésen kifejezést is adtak. Rendkívül fájt nekik, hogy a *Népszava* a multkoriban azt írta a *Petőék* szövetségéről, hogy az néhány strébernek a kised játéka s jelenleg a *Ludvig Gyulák* bunkosbotja *Batthyány Tivadarék* ellen. Arra kérték az elnököt, hogy ezt a támadást verje vissza.

A keresztes elnök ur, aki minden alkalommal hangoztatja, hogy ő nem csupán az élet iskoláját járta, mert neki öt gimnáziumról szóló bizonyítvány van a birtokában és emellett még ipariskolát is járt, nagy fennen kijelenti, hogy ő nem válaszol az ilyesmikre, mert *méltóságán alulinak tartja*, hogy olyan lappal, mint a *Népszava* szóba álljon. Megtenné, de a méltósága nem engedi.

Tyűh, az arkangyalát! Így beszél egy ur. Eszünk ágában sincs, hogy mi a *Népszavát* védelmezzük — *Pető* urral szemben. Ez a lap nem szorult ilyesmire, az igaz, különösen — *Pető* urral szemben. Nem azért, mert méltóságunkon alulinak tartjuk, de azért, mert igazán nincs erre szükség — *Pető* urral szemben. Csak azt nem értjük, hogy honnan a pokolból veszi *Pető* ur azt a roppant nagy méltóságot? Oh, kérem, megmondja *Pető* ur azt is. Elmondta a választmányi ülésen, hogy ő azért fütyül a *Népszavára*, mert neki még — *Kossuth Ferenc* ur is *boldog új évet kívánt* és a *Népszava* írójának nem kívánt ám!

Szent igaz! De az is igaz, hogy a *Népszava* sem kívánt boldog új évet *Kossuth Ferenc* urnak, mint *Pető Tivadar* ur tette. Hiszen van még *Kossuth*nál nagyobb ur is. Küldjön *Pető* ur új évi üdvözlést a francia köztársaság elnökének vagy a kínai anyacsászárnénak, meglássa, hogy bizonyos formák között visszakapja a jókívánságát, amint a miniszter urtól visszakapta.

Mindezt csak azért mondtuk el, hogy beigazoljuk, mennyire megtudja némelyik ember fejét zavarni az ezüst kereszt meg a miniszteri b. u. é. k.

Miről levelezgessünk?

Országos küldött-gyűlésünk igen okos dolgot cselekedett akkor, mikor a sátorlajhajóhelyi csoport indítványa folytán elhatározta, hogy lapunkból ezentulra számúzi a személyeskedő, torzsalkodó és józanság szemüvegén nézve kicsinyesnek látszó aprócseprő megrovási kalandokat.

Ezt a határozatot nem azért hozta, mintha lapunk eddigi iránya nem felelt volna meg ama kívánalmaknak, melyeket hozzáfűztek. Nem azért hozta, mintha ezzel a panaszkodások az itt-ott tapasztalt sérelmek elől a nyilvánosság útját el akarta volna zárni. Azért hozta, hogy mindazt az apróbb ügyeket, amelyeket a helyicsoporthok a saját kebelükben elvégezhetnek a sajtó nélkül is — elvégezzék.

Szervezkedésünk rohamos haladásával szövetségi életünknek szélesebb alapra való fektetésével együtt nő a sajtónk feladata is. Ezt a feladatot csak úgy tudja betöl-

teni, ha meg vannak az eszközei. A lapunk ma még nem akkora terjedelmű, hogy egyik-másik apróbb dolognak hasábkot szentel-hessen és különösen olyan valamiknek, amelyek elintézéséhez nem okvetlenül szük-séges a sajtó beleszólása. Ilyesmikkel el-vesszük a helyet azoktól a közérdekű dol-goktól, amelyek tanító vagy nevelő hatá-suknál fogva sokkalta jogosultabbak a közlésre, mint apróbb panaszok, személyes-kedő összeütközések, amik a helycsoportok vezetőségénél is elintézhetők anélkül, hogy a nyilvánosság piacára kerüljenek.

Ezért e helyen kérjük fel munkástársainkat, hogy az országos gyűlés határozata folytán velünk csak olyan dolgokat közöl-jenek a hivatalos közleményeken kívül, amelyek a közérdekűség minden kellékeivel rendelkeznek.

Sztrájk török kerestetnek.

A bulgár kormánynak kemény dió lett a vasutas-sztrájk: beletört a foga. A legvadabb erőszakoskodásokkal nem tudják a bulgár szárnyas kereket repülésre bírni a sinek bi-rodalmában. A szárny letörött és még a vasuti vezérigazgatóság kétségbeesett kap-kodása, szármalmas vergődése se tudja egész-ségessé tenni.

Pedig mennyire szorulhat a kapca azok-nál a jó uraknál, akik a bulgár vasut sor-sát intézik, akik a sztrájk törvény ostoba-ságaival sztrájkba kergették vasutas test-véreinket, legjobban bizonyítja az a levél, amelyet a bulgár vasutasok vezérigazgató-ságától kaptunk:

Vasuti munkás szövetség

Budapest.

Jól képzett, megfelelő számú vasuti sze-mélyzet hiánya, valamint vasuti hálózatunk kibővítése szükségessé teszik azt, hogy vasuti személyzetet és műhelymunkásokat külföldről igyekezzünk beszerezni.

Mindenekelőtt hajlandó az igazgatóság vizsgázott mozdonyvezetőket, fűtőket, ka-zánkovácsokat és mozdonyszerelőket alkal-mazni.

Az alkalmaztatás 3 évre szóló szerző-dés alapján történik. Fizetés megegyezés szerint. 50 éven aluli életkorúak vétetnek csak figyelembe.

Alkalmaztatás iránti kérvények alulirott igazgatóság forgalmi osztályához inté-zendő.

Ezeket a t. vezetőség tudomására adva, tisztelettel kérjük a t. szövetséget minél szélesebb körben való kihirdetésére so-rainknak, hogy a megfelelő állástkeresők-nek alkalmat adjanak a pályázatra.

Kérésünk jóakaratu elintézését kérve, maradunk előre is hálás köszönettel

Th. Karabcsky, vezérigazgató.

P. Eich, osztályfőnök.

Élső sorban megállapítjuk, hogy a t. ve-zérigazgatóság hazudik. Nem meri bevallani, hogy Bulgáriában a vasutas-sztrájk miatt szorul a kapca, hanem kertel és beszél sze-mélyzet-hiányról, meg vasuti hálózat kibő-vítéséről.

Másodsorban konstatálhatjuk, hogy a bul-gár vasuti igazgatóság annyira naiv, hogy feltételezi Magyarországról, hogy ebben az országban még lapot sem olvasnak az em-berek és így tudomásuk sincs arról, ami Bulgáriában történik.

Harmadsorban igazi számár lehet, ha azt hiszi, hogy ilyen csalafinta hirdetéssel éppen a magyar vasuti munkásságot lehet becsapni annak a szövetségnek a révén, mely a szer-vezettség révén szolidaritásban van az egész világ vasuti munkásságával.

Ezek után fűgét mutatunk a t. igazgató-ságnak és bulgár vasutas testvéreink har-cához kitartást és sikert kívánunk.

Testvérek! Minden egyes ember kü-lön-külön legyen lánglelkű apostola az összetartásnak és a szervezkedésnek.

Nem leszünk fegyencek!

Ezt a kijelentést vegyék tudomásul *Kossuth* Ferenc és *Ludwigh* Gyula urak. Öszintén, férfiasan megmondtuk s ha a nyakunk bele-szakad, ha a fejünk utána gördül is, akkor is álljuk a szavunkat. Huszezer vasuti munkás nevében izenjük ezt nagyméltóságu urainknak.

Nem politizálunk, csak a tényeket mond-juk el. A képviselőház január 30-iki ülésé-ben történt, hogy *Batthyány* Tivadar gróf ur denuncianskodott. Elmondta, hogy *Lud-wigh* Gyula ur nem alkalmas arra, hogy a *Máv. élén álljon*. Hogy micsoda ok kénysze-riti ezt az urat arra, hogy a *Máv. elnök*-igazgatója ellen áskálódjék, az nem tartozik mi ránk. Intézzék el az urak egymás közt ezt a féltékenykedési komédiát. Azt is el-mondta *Batthyány* gróf ur, hogy az ő kis játékaik megzavarta *Ludwigh* Gyula ur, mert a Vasuti és Hajózási Clubbal készített elaborátummal megelőzte a szentkoronáso-kat, csak hogy lefőzze őket.

Elpanaszolta azt is, hogy a múlt év ta-vaszán az igazgatóság büro-jában több kalauz ki- és bejárogatott. Ezek aztán állandó szabad-jegygyel, állandó szabadsággal és pénzzel ellátva az egész országot beutazták és min-denütt az ő „hazafias“ szövetsége ellen agi-táltak az igazgató ur engedelmevel.

Erre a denuncialásra másnap felpattant *Kossuth* Ferenc és — *Batthyány* gróf bosszan-tására — bókokat mondott *Ludwigh* Gyula-nak, de kijelentette, hogy vasutasnak poli-tizálni nem szabad, mert ha valaki ezt csinál, hát azt keményen megbünteti.

Eddig tartott az urak játéka. Az már aztán nem tartozik ide, hogy éppen az az ur, aki a bársonyszékből kijelentette, hogy a vas-utasnak kuss a politikától, igen szívesen vette, mikor a nagyszájú hazafiak az ő bár-sonyszékbe jutása érdekében és általában a koalíció nyeregbejutásáért megmozgatták a tulipános jelszavaknak felülő vasutas-társad-alom naiv rétegét és politikát csináltak a saját zsebükre vagy a vasuti grófok, 48-as hercegek érdekében. Akkor a vasutasnak — és ez a rettenetesen megátkozott dara-bontok idejében volt! — szabad volt a po-litizálás, de ma, amikor a *Kossuth* Lajos édes apánk fia — aki testvérünk volna eme közszólás alapján vagy mi — beletelepedett a bársonyszékbe, ma már nem szabad. A citromot kiesavarták, a levét szűresölgetik a limonádé-államférfiak és a citromot a szemétre dobják.

Az urak játéka vége, a *Batthyány* gróf izléstelen denuncialásának, megmagya-rázható féltékenykedésének a következménye az a rendelet, mely: „*A szabadutazás ked-vezményével való visszaélések tárgyában*“ a *Máv. hivatalos lapjának* február 2-iki szá-mában megjelent — január 26-iki kelettel. Bennünket a dátum nem hoz zavarba, mert nem téveszt meg. Határozottan tudjuk, hogy ez az ukáz, ez a fegyházi rendelet a *Batthyány-Ludwigh-Kossuth-féle* cselszövődsi játéknak a következménye és talán *Ludwigh* ur *Kossuth* Ferenc egyenes felszólítására gyártotta azért, hogy *Batthyány* denuncians-kodásának az élet elvegye.

Szól pediglen a tulipános korszak eme oroszországi szörnyszülőtte eképpen:

RENDELETEK.

ad 265986/906. Aia.

A szabad utazás kedvezményével való visszaélések tárgyában.

Azt tapasztaljuk, hogy alkalmazottaink s különösen a munkások munkaszünetes napjaikat, szabadság vagy betegség indo-kából nyert távozási engedélyüket és vas-uti szabadjegyeiket arra használják fel, hogy egyes szövetségi, sőt politikai szü-nezetű gyűléseken jelennek meg, ahol is nem ritkán oly irányu agitacionális te-rékenséget fejtenek ki, mely a szolgál-lat és az intézet érdekeivel, nemkülönben a hivatali állás és alkalmaztatás tekintélyé-vel káros vagy hátrányos vonatkozásba hozható.

Mint hogy ez az eljárás nemcsak a kért és kapott távozási engedéllyel, hanem egyuttal a szabadjeggyel utazás ked-vezményével való visszaélést is képez, melynek megakadályozása fontos szolgál-lati érdek, utasítjuk valamennyi szolgál-lati főnökségeinket, hogy jövőben minden egyes alkalmazottól, aki szabad nap, szabadság vagy betegség címén szolgál-lati helyéről távozni szándékoztán, szabad-jegyvet kér, szigorúan követeljük meg annak pontos és körülményes bejelenté-sét, hogy miért, hová utaznak és távol-létük ideje alatt hol fognak tartózkodni és ha azt látnák, hogy az illetők a szol-gálat érdekeit károsan érintő agitacionális tevékenység kifejtése indokából akarnak utazni és szabadjeggyedvezményükkel élni, tőlük a szabadjegy kiállítását tagadják meg.

Azok az alkalmazottak, akikről utóla-gosan kiderül, hogy szolgál-lati főnökeiket a szabadjeggyel megtett utazásaik valódi indoka tekintetében megtevesztették s a fentebb említett agitacionális tevékenység kifejtése érdekében utaztak, a körülmé-nyekhez képest minősítendő szolgál-lati vagy fegyelmi vétségén kívül még a sza-badjeggyel utazás kedvezményével tör-tént visszaélés miatt is vétkeseknek nyil-vánítandók és tőlük nemcsak a szabadjegy-kedvezmény fog megvonatni, de a jelen rendelet határozmányai ellenére tett uta-zásaik után a menetjegy ára is terhükre fog iratni.

E rendelet az összes alkalmazottaknak tudomására hozandó.

Budapesten, 1907. évi január hó 26-án.

Ludwigh,
elnök.

És most kérjük *Kossuth* Ferenc urtól — mert hiszen *Ludwigh* Gyula urtól e tekin-tetben semmi kérdezni valónk — sincs — a *Kossuth* Lajos fiától kérjük, mondja meg igaz lelkire, összeegyeztethető-e ez a ren-delet az egyéni szabadsággal, a gyülekezési joggal és minden olyan joggal, ami arany-zsinóros polgárt és kézkubonyos proletárt egyaránt megillethet a szárnyaskerek bi-rodalmában? Nem az-e ennek a rendeletnek a célja, hogy megakadályozza a vasutasokat abban, hogy akár szövetségük, akár hely-zetük érdekében a legcsekélyebb agitációt is kifejtsék? Ugy-e, *Kossuth* Ferenc sem tagadja azt, hogy eme rendelettel akarják elérni, hogy elszigeteljék egymástól a külön-böző állomások és városok alkalmazottait, munkásait? Ugy-e, *Kossuth* Ferenc is be-ismeri, hogy a szolgál-lati főnökségek kereté-ben ezzel a sugalmazott rendelettel olyan alávaló spicli-rendszert, olyan gyalázatos inkvizíciót honosít meg a tulipános Magyar-ország állami intézetében, mely szégyenére válnék a legázsiaibb Oroszországnak? Orosz-ország és a *Kossuth*-hagyományok!... Nem nyilallik bele valami fájó érzet a *Kossuth* Ferenc magyar lelkébe? Nem rezdül meg a pilláin egy köny, a félszázadnál öregebb

reminiscenciák könyceppje? Nem hagyja el ajkát egy fájdalomkiáltás, amely sokat mond és amelyet mi, egyszerű, kerges tenyerű munkások ezzel az indulat-szóval fejezünk ki, hogy — pfuj!

De ne kényszerítse Kossuth Ferenc az ő galambszelid lelkét a véres, dicsőséges mul-takba. Emlékezzék csak a január 30-iki képviselőházi beszédjére, ahol azt mondotta:

— Az utolsó évtized alatt a személyforgalom 59%-kal, a teheráru-forgalom 70%-kal emelkedett... Lehetetlen, hogy ebből a szélből elégtételt ne szolgáltatassak a vasuti szennyezetnek azért, hogy végtelenül nehéz körülmények között stb.

Hát ez a rendelet az elégtétel? A személyforgalom, a teherforgalom ily horribilis emelkedéseivel egyenlőarányban javult-e a szennyezet helyzete, mert hiszen a munkája olyan arányban nőtt? Nem, ugy-e, még sok tekintetben rosszabb lett.

És mégis, az a Kossuth Ferenc, aki mind-
ezt olyan jól tudja, aki tisztában van azzal, hogy a vasutasok anyagi helyzetén való segítségek nálunk egyedüli eszköze a szervezkedés, az a Kossuth Ferenc, akit szent hagyományokon kívül a saját egyénisége kötelez arra, hogy minden körülmények között a gyengék, elnyomottak és jogtalanok pártján álljon az erősekkel, az elnyomókkal szemben: az a Kossuth Ferenc a kereskedelemügyi minisztérium bársonyszékéből kan-csukát és inkvizíciót hirdet a szövetezés és a szervezkedés embereinek. Fegyházzá akarja alakítani a Máv.-ot, amelynek csak kizsákmányolt páriái, de öntudatos munkásai sohse legyenek. Tilos az összejövétel, a közös sorsnak közös megbeszélése, a szervezkedés, a kenyér és a jog megszerzése, tilos, mert Kossuth Ferenc uralkodása idejében ezt rendelte el a Máv. igazgatósága.

Jól van. Kossuth Ferenc január 30-iki beszédében beismerte, hogy neki is sok hibája van. Rajta mulik, hogy ezek a hibák fogyjanak vagy szaporodjanak. Mi álljuk a sarat. Mi megizentük és meg is tartjuk:

— Fegyencek nem leszünk!

Ünnep után.

Lezajlott a közgyűlés. Az ünnepnek vége és újra kezdődik a munka, a titáni küzdelem. Egyfelől a leghatalmasabb munkaadó — az állam, másrészt a munkások tizezei.

Az egyik oldalon a mérhetetlen hatalom, kincs és nyer serő, a másik oldalon csupán elszántság és az elnyomatás szülte elkésredés és az igazság. Adáz tusák előtt állunk. A miniszteri rendeletek áradatával igyekeznek a munkásság szerzett jogait megtépázni. A szociális reformok helyett évek óta élvezett kedvezményeket vonnak meg a vasutasoktól. Ma szabadjegyeket koboznak el. Holnap a kért szabadságot tagadják meg. És harmadnapon egy falat kenyeret vonnak el a munkások szájától. Minden karácsonykor szoktak bérjavítások történni. Nem mindenki részesült ilyen szerencsében. Csak a kiválasztottak. Nem is volt sok a bérjavítás. Egy pár fillér csupán. De jól esett az illetőknek az a tudat, hogy ünnepnapra egy karéj kenyérrel több is juthat az asztalra. Az idén ez is elmaradt. Különös, hogy éppen az idén. Nem politikai célzással írjuk ezt, de éppen az idén, amikor az élelmiszerek és lakások árai mesterséges módon óriási mérvben felszöktek. De ha a karácsonyi bérjavítás el is maradt, javulni fognak a szakmányárak. De mikor és hogyan? Az idei költségvetésben 350.000 korona van felvéve ama szakmányárak javítására,

amelyek mellett a munkások száraz kortyot sem bírnak keresni.

A multkori számunkban foglalkoztunk már az igazgatóság ama körlevelével, amelyben a műhelyfőnökségeket utasította, hogy a legrosszabbul fizetett szakmányárak javítására tegyen mérsékelt előirányzatú javaslatot, mert maga az igazgatóság is meggyőződött, hogy vannak szakmányárak, amelyek mellett a mindennapi megkeresni lehetetlenség. A műhelymunkásság csak a Magyar Vasutas révén értesült arról, hogy a kereskedelmi kormány kerek 350.000 koronát fog számukra juttatni.

Horribilis összeg egy rakáson. Azonban 10.000 műhelymunkást véve alapul, fejenként 35 korona bérjavítás esik évente egy-egy munkásra. 35 korona fejenként ugyanakkor, amikor egy magántársaság, a D. V. hivatalnokai, 200 korona fizetésjavításban részesültek.

1200 koronáról 1400 koronára emelte a D. V. igazgatósága a hivatalnokok fizetését, 16 és 1/2 százalékkal.

Ezzel szemben a memorandumban kért 20%-os bérjavítás helyett kapnak a MÁV. műhelymunkások kerek 35 koronát, hogy az alapbérekről eltereljék figyelmünket. De nem oda Buda! A munkásság itt is résen lesz, amiként a szakmányárak felemelési javaslatába szintén beleszólni óhajt. Mert különös dolog, hogy amikor munkás- és szociális reformokról szó van, minden faktort meghívunk szakértekezletre, csak a legilletékesebbet, a munkásságot nem.

Hát nem a munkásság érzi legjobban, hogy hol szorul a kapea? Hát a munkásságnak az őt érdeklő kérdésekből nem jut egyéb szerep, mint az orvosi tudomány terén az egereknek meg a nyulaknak?

Örökös viviszekció! Miért nem kérdik meg a munkásságot, melyik az a rosszul fizetett szakmánymunka? Vagy talán, ha egy pár garassal fel is emelik az egységárakat, biztosítva lesz a megélhetés? Kötve hisszük! Hiszen a legjobban fizetett akkordmunkák mellett sem szabad 100%-nál többet keresni. Ezt is csak a fővárosban a legutóbbi időkben és csak is elvétve egyik-másik szakmában engedik meg. A vidéken az ilyen esetek még ritkábbak. De ha valamennyi munkás 100%-ot keresne is, megélhet-e ebből a 2 korona 60 filléres alapbérből? Mert ennyi alapbére van az 5—6 éves munkásnak, akik között számos a családapa is. Ideje, legfőbb ideje volna az alapbérek felemelésének is. Nem elvből követeljük ezt, csupán átmeneti intézkedésként addig, amíg a kinevezésünket és a lakbérátalányt ki fogjuk vinni.

Mert kivívjuk! Amiként a munkásságnak minden egyes falat kenyeret erővel kellett kicsikarnia a munkaadók kezéből, úgy ezt is megszerezzük. A MÁV. meg fogja adni, mert meg kell adnia.

De munka nélkül ez nem fog sikerülni. Valamennyiünknek ott kell lenni abban a műhelyben, ahol a munkásság jogait igyekeznek megvédeni és erősíteni. Ez a műhely: a szövetség. — Az ünnep véget ért. A munkának, a harcnak újult erővel kell megkezdődnie. Ha Leonidás 300 spártaival ellent tudott állani a milliónyi perzsa hadnak, akkor mi is ellent bírunk állni a rendeletek ezreinek, amelyek szárnyainkat igyekeznek megtépázni.

Legyen vége az ünneplésnek! Gyűrődjenek fel az ingujjak! Mindenki legyen kijelölt helyén. Egy marék elszánt ember, akinek tiszta elszánt a szíve, esze hideg és számító jobban előre segíti eszméik győzelmét, mint amennyire gátolni képes 1000 meg 1000 ukáz. Dologra! Fel kell építeni védőbástyáinkat. Emeljük egy újabb téglasorral magasabbra és mire egy év multával újra közgyűlésünk lesz, akkorra majd igazán — ünnepelhetünk.

s. zs.

Vasuti munkások, egyesülésben rejlik az erő.

SZÖVETSÉGI ÜGYEK.

A Vasuti Munkások Országos Szövetségének hivatalos közleményel.

A szövetség központjának telefonszáma 76-01.

Szövetségünk pénztári kimutatása.

(A közgyűlés elé terjesztett központi vezetőségi jelentésből.)

I.

Pénztárforgalom.

Bevétel: 1906. évi május hó 6-tól 1906. évi december hó 31-ig: Pénztárállomány 1906 május 6-án 1319.41, beíratási díjak 10,119.60, tagkönyvek 3373.20, havi járulékok I. oszt. 3769.— (havi járulékok I. és II. oszt. számlája alatt azon befizetések értendőek, melyek a 20% levonása nélkül közvetlenül a központi pénztárba fizetettek), havi járulékok II. oszt. 3501.84, havi járulékok 80%-a 32,785.44 (a havi járulékok II. osztályánál hiányzó 36 fillér a járulékbeküldők által mint postaköltség hozatott levonásba), kölcsönök 2378.—, adományok 5044.51, lap 3.20; összesen 62,294.20.

Kiadás: 1906. évi május 6-tól december 31-ig: Segélyek 469.—, lap 30,382.02, személyi költség 3227.79, házbér 1242.—, postaköltség 799.49, nyomdaköltség 7335.02, agitáció 2580.66, felszerelések 2140.05, folyó költségek 3756.64, tiszteletdíj 800.—, átmenő tételek 6.05, kölcsönök visszatérítése 2308.—, készpénzmaradvány 1906 december 31-én 7242.48; összesen 62,294.20 kor.

II.

Veszteség- és nyereségszámla.

Veszteség: 1906 május 6-tól december 31-ig: Segélyek 469.—, szaklap 30,378.82, tiszti fizetések 3227.79, házbér 1242.—, postaköltség 799.49, nyomdaköltség 7335.02, agitáció 2580.66, folyó költség 3756.64, tiszteletdíj 800.—, átmenő tétel 6.05, évi eredmény, mint nyereség 7998.12; összesen 58,593.59 kor.

Nyereség: 1906 május 6-tól december 31-ig: Beíratásokért 10,119.60, tagkönyvekért 3373.20, havijárulék I. oszt. 3769.—, havijárulék II. oszt. 3501.84 (a havijárulékok II. osztályánál hiányzó 36 fillér a járulékbeküldők által mint postaköltség hozatott levonásba), havijárulékok 80%-a 32,785.44, adományokért 5044.51; összesen 58,593.59.

III.

Vagyonmérleg.

Vagyon: Készpénz-állomány 7247.48, felszerelések 2140.05; összesen 9387.53 kor.

Teher: Hitelezők számlája 70.—, vagyon elővezetés 1319.41, évi eredmény 7998.12, összesen 9317.53; mindössze 9387.53 kor.

Kiss Miklós,
elnök.

Pászthy Károly,
titkár.

Halbrohr Mór,
pénztárnok.

Felügyelő választmány nevében:

Bauer Endre,
felügyelő választmányi elnök.

Beretz Lajos, Garai Ármin, Strobl Jenő,
Zemann József,
a felügyelő választmány tagjai.

A helyicsoportok közleményei.

A MÁV. gépgyári helyicsoport vezetősége kéri a tagtársakat, hogy a februári befizetések alkalmával tagsági könyvecskéiket ellenőrzés céljából juttassák a bizalmiférfaik útján a helyicsoport vezetőségéhez.

Február hó 12-én (hushagyó kedden) az Orczi-ut 47. sz. alatti Melichár-féle vendéglő összes helyiségeiben társasvacsorával egybekötött ismerkedési estélyt tartunk. Tekintve, hogy a tiszta jóvedelem könyvtárunk alapja javára szolgál, okvetlen számítnunk a tagtársak tömeges részvételére.

A püspökladányi helyicsoport február 10-én délután 4 órakor taggyűlést

tart. Kérjük a tagtársakat, sziveskedjenek okvetlenül megjelenni.

A Budapest-keleti helyicsoport, vezetőségi tagjai ezek: Heisler József elnök-Frisch Ignác jegyző, Burger Vilmos pénztáros, Göcz Vilmos és Skalsek János ellenőrök, Máté József, Hajdu Mihály, Krusz József, Weisz Ignác, Boros Dezső, Landlea Fer., Adorján Pál, Seemann József, Sánti József és Pattermann Dezső vezetőségi tagok.

A szabadkai helyicsoport február 10-én taggyűlést tart a Kazinczi-utca 73. sz. alatt (Gombkötő-utca sarkán).

A királyhidai helyicsoport minden hó első hétfőjén este 6—9 óráig taggyűlést tart. Vasárnap 3—5-ig hivatalos óra, 5—6-ig vezetőségi ülés tartatik.

A dési helyicsoport február hó 17-én, vasárnap délután 2 órakor a „Nagyfa” vendéglőben taggyűlést tart a következő napirenddel: 1. Jegyzőkönyv felolvasása és hitelesítése. 2. A helyicsoport jelentése. 3. Pénztári jelentés. 4. Indítványok. Kérjük a tagtársak tömeges megjelenését. Bizalmiférfiak! A tagkönyvecskéket ellenőrzés végett be kell szedni.

A kisvárdai helyicsoport vezetősége így alakult meg: elnök Dolinai János, jegyző Lás Gábor, pénztáros Terebén János, ellenőrök Kertész Ferenc, Venézőszki György, bizalmiférfiak Koncz Gedeon és Korbe György.

A kaposvári helyicsoport folyó hó 10-én, vasárnap délelőtt 9 órakor tartja havi taggyűlést és felkéri a tagokat, hogy minél számosabban jelenjenek meg.

A szegedi helyicsoport könyvtára megnyit. A könyvtári órák alatt (vasárnap 2—4 óráig) minden tagtársunk, ha magát tagsági könyvecskéjével igazolta, kölcsönképpen egy-egy kötet könyvet kivehet.

A debreceni helyicsoport vezetősége minden héten vasárnap délelőtt 9—12-ig, valamint péntek este 8—9-ig hivatalos órát tart. Minden hó 10-dike és 20-dika utáni vasárnap délután vezetőségi ülést, minden 15-dike utáni vasárnap délután 3 órakor taggyűlést, minden hónap 26-dika utáni vasárnap pedig bizalmiférfi-értekezletet tart.

A temesvári helyicsoport 1907 február hó 9-én este 7 órakor rendes havi taggyűlést tart, amelyen a közgyűlési kiküldöttek megtartják beszámolójukat is.

Ugyanezen este nyílik meg a könyvtár is, némi ünnepség kíséretében, amelyre az összes tagtársakat meghívja a vezetőség.

A csoport vezetősége értesíti a tagtársakat, hogy minden szombat este hivatalos órákat tart. Ugyancsak akkor lesznek a könyvtári órák is. Minden hó utolsó szombatján este 7 órakor vezetőségi ülést, minden hó 3-án este 7 órakor pedig taggyűlést tartunk.

A helyicsoportok vezetőségeinek figyelmébe! Az elmúlt héten a nagyobb helyicsoportok vezetőségeit felszólítottuk, értesítsék a kiadói hivatalt, nem kívánják-e a „Magyar Vasutas” 1906 évfolyamát esinos kötésben a könyvtár részére beszerezni. Az évfolyam árát a szervező bizottság 10 koronában állapította meg. Válasz még ezidáig kevés érkezett be. Kérjük ennél fogva a vezetőségeket, hogy sürgősen közöljék velünk az ezen ügyben hozott határozatot.

A dombovári helyicsoport vezetősége felkéri azokat a tagtársakat, akik még tagkönyveiket nem adták be, azokat az ellenőrök vagy pénztárnoknak haladéktalanul adják át.

Felkérjük továbbá azon tagtársainkat, akik tagjárulékka hátralékban vannak, azt minél előbb rendezzék, mert az alapszabályok értelmében akik két havi járulékka hátralékban vannak és a felszólításnak eleget nem tesznek, a tagok sorából töröltetnek.

A nagyváradai helyicsoport február 10-én, vasárnap délután 3 órakor rendkívül fontos ügyben taggyűlést tart.

A ceglédi helyicsoport vezetőségi tagjai: Tóth József elnök, Polánszky József

jegyző, Károly Mihály pénztáros, Czinige Imre és Viczok Sándor ellenőrök, Baunok Márton, Orosz Sándor és Gortva András vezetőségi tagok.

A szolnoki helyicsoport vezetőségi tagjai: I. elnök Kiss Lajos, II. elnök Szimon Géza, jegyzők Csomor Ferenc és Szimon Ferenc, pénztárosok Horváth Ferenc és Harkecz Imre, ellenőrök Pék József és Magyar Kálmán, vezetőségi tagok Ábel János, Józsa János, Pischauer József, Kálmán András, Rothmüller Adolf, Helfrich Péter, Kopasz György, Hajdu József, Baranyi Antal, Svitowsky Román, Cseri József, Szász József és Biró Elek.

Értesítjük szövetségünk zágrábi fiókjának tagjait, hogy a dalárda február hó 9-én, este 8 órakor, tartja első összejövetelét és tanóráját egy a horvát, mint a magyar tagok részére és pedig a szövetségünk helyiségében, Senoina-u. 5, II. emelet.

Ismételten felhivatnak azon vasuti munkások és alkalmazottak, kik a dal művelése érdekében hajlandók közreműködéssel tagjai lenni, a jelzett időben megjelenni sziveskedjenek.

A dalbizottság.

A soproni helyicsoport elnökei Máhr Lipót és Orthoffer János lettek, jegyző Lerchenfeld Mór, pénztáros Dworkák Mátyás, ellenőrök Oláh Mihály és Schnief Károly, bizalmiférfiak Kovács István, Gyurász Sándor, Fekete Pál, Pipus János.

A szombathelyi helyicsoport új vezetősége a következő: Elnökök Módly János és Geier József, jegyzők Schott Antal és Hlavacek Béla, pénztárnokok Fehér József és Ács Lajos, ellenőrök Horváth István és Szvidrán József.

A tövisi helyicsoport új vezetőségi tagjai: Elnök Domokos János, jegyző Gyurácska Sándor, pénztáros Imreh János, ellenőrök Tóth Péter és Nagy Lajos, vezetőségi tagok Paraján Tódor, Milka György, Osz Ferenc és Tégler Albert.

A petrozsényi helyicsoport vezetőségebe a következők választottak: Lengyel István elnök, Martin György jegyző, Lázár Béla pénztáros, Kulcsár István és Maizik Mátyás ellenőrök, Stanczka Ferenc, Horváth Ferenc, Gyurik Mihály, György Lajos, Horga József, Tóth Samu, Kreiter Adám, Surányi Imre, Balla István és Szkroboda Tamás vezetőségi tagok.

A temesvári helyicsoport vezetőségi tagjai a következők: Oestreicher Lipót és Klement Ferenc elnökök, Vogl Miklós és Mihalik József jegyzők, Csutár Imre pénztáros, Szokop István és Burulián József ellenőrök, Fischer Ferenc, Dárdin János, Szumrák József, Lutz Béla, Juszt János, Schön Antal és Mező József vezetőségi tagok.

A keleti helyicsoport vezetőségébe beválasztottak: Heisler József elnök, Frisch Ignác jegyző, Burger Vilmos pénztáros, Göcz Vilmos és Ikalsetz János ellenőrök, Máté József, Hajdu Mihály, Krausz József, Weisz Ignác, Boros Dezső, Landler Ferenc, Adorján Pál, Seemann József, Sántha József és Pattermann Dezső vezetőségi tagok.

A debreceni helyicsoport vezetősége így alakult meg: Csomor Gyula és Benedikti József elnökök, Tamek Sándor és Barna Sándor jegyzők, Markovits Hermann és Weisz Géza pénztárosok, Nagy József és Nagy Lajos ellenőrök, Palaics Gyula, Gabara Jenő, Mendel Lázár, Tökök Károly, Haraszi Lajos, Dézsi Gábor és Tóth Elek vezetőségi tagok.

Gyűlési tudósítás.

A déli vasut budai állomásának munkásai múlt hó 29-én este jól látogatott értekezletet tartottak. Elnöknek *Hitzkó* Józsefet, jegyzőnek *Gróf* Benedeket választották meg.

Az első felszólaló *Téglás* István volt. Kötelességet vél teljesíteni, amidőn felszólal. Az összesség bizalmából ő volt olyan szerencsés a nagykanizsai országos értekezleten

a budai állomás munkásait képviselni. Eme küldetéséről számol be. Eseteli a gyűlés lefolyását, amely oly impozáns volt, hogy csak sajnálja, hogy munkástársai is jelen nem lehettek.

Schubert Zsigmond, az országos szervező bizottság kiküldöttje, beszédében végig fut ama időn, amely a memorandum benyújtása óta a mai napig lezajlott. Párhuzamot von a DV. igazgatóságának pükhendi modora és a többi vasut igazgatóságának viselkedése között. Konstatálja, hogy ami a rossz bánásmódot, emberrnyuzást, silány bért, hiányos jóléti intézményeket illeti, hát ezen a téren az elsőség a DV. magyarországi igazgatóságot illeti. Foglalkozik az igazgatók természetrajzával és emberszeretetével. Azonban okos mérsékletre inti az érdekelt munkásokat. Álljanak állig felfegyverkezve s amiként a zsidók Jeruzsálem falainál, egy kezükben fegyver legyen, a másikkal építsék fel szervezeteik bástyáit. Beszédét azzal végzi, hogy nyugodtan várják be azt a percet, amidőn a tettek ideje elérkezik, mérsékeljék magukat. Az igazi győztes az, aki önmagát győzi le.

Az elnök feljegyzésre méltónak találta, hogy ami évek hosszú során át a szociáldemokratáknak nem sikerült, t. i. hogy a vasutasokat a piros zászló alá csoportosítsák, azt szűkkeblűségével egy rövid óra alatt megtette a DV. igazgatósága. A vasutasok a forradalmi zászló alá csoportosultak s bizton hiszi, hogy az összmunkásság segédelmével ügyük diadalt arat. Ezzel az értekezlet véget ért.

Idők jele, hogy a munkásság értekezletén nagy számmal jelentek meg a kinevezettek és a hivatalnoki kar tagjai.

Szövetségünk küldöttsége Vörös Lászlónál.

A szervezett vasuti munkások nem feledékenyek. Megőrzik a rajtuk elkövetett jónak is és rossznak is az emlékét. És megfizetnek a jóért is és a rosszért is...

Vörös László, volt kereskedelemügyi minisztert, aki a vasutasok iránt sok jóindulattal tanúsított és amikor tehetett, gyakorolt is, a Vasuti Munkások Országos Szövetsége alakuló közgyűlésén tiszteletbeli tagjává választotta. Ennél a lépésnél nem vezette szövetségünket politikai szempont, még kevésbé meghunyászkodás a hatalom előtt. Az alakuló közgyűlés idején, 1906 május 6-án Vörös László már bukott miniszter volt, hatalom nélkül, befolyás nélkül. Akkor fordult feléje a vasuti munkások halás elismerése. A bukott minisztert, nem a hivatalban lévő választották tiszteletbeli taggá azok, akik nem eleven napraforgók és nem tudnak, nem is akarnak talpnyalókká sülyedni.

A tiszteleti tagságról szóló diszes okmányt a most lefolyt közgyűlésen óhajtották átnyújtani a volt kereskedelmi miniszternek, akit e célból meg is hívtak a gyűlésre. — Vörös László halás köszönettel fogadta a meghívást, de kijelentette, hogy sajnálatára nem jelenhetik meg a nagygyűlésen, mert teljes visszavonultságban él és megjelenése esetleges félreértésekre adhatna okot, amit pedig kerülni óhajt.

Igy a vasuti munkások küldöttségileg keresték fel Vörös Lászlót lakásán. Vörös a küldöttséget február hó 3-án, délelőtt 11 órakor fogadta. A Vasuti Munkások Országos Szövetsége kiküldöttjei voltak: *Csomor* Gyula (Debreczen), *Hradil* Ágoston (Sátoraljaújhegy), *Farkas* Izor (Budapest), *Körmöves* István (Istvánteleg), *Pifkó* János (Keleti pályaudv.), *Kenyeres* István (Északifőműhely), *Dobros* István (Székesfehérvár) és *Ország* János (Nyugati pályaudv.).

A küldöttség nevében *Csomor* Gyula szólott és hosszabb beszéd kíséretében átnyújtotta a volt kereskedelmi miniszternek a diszoklevelet.

Az üdvözlő beszédre adott válaszában Vörös László arra kéri a küldöttséget, tolmácsolják jó kívánságát a küldött közgyűlésnek.

LEVELEZÉS.

Nyugati fűtőház. (Fűtőmunkások helyzete.) Nincs a vasuti kategóriák munkásai között talán egy szakmabeli sem, akiknek annyi alapos okuk volna a panaszkodásra, mint a nyugati fűtőház páriáinak. Nem azt akarjuk ezzel mondani, hogy a tömérdek panasz, ami e lap hasábjain hétről-hétre felmerült, csak a legcsekélyebb mértékben is alaptalan. Sőt nagyon jól tudjuk, hogy alapos, mert ezer és ezer ok van a panaszkodásra, de a mi helyzetünk egyszerűen türehtelen.

A százalék alig tesz ki egy pár krajcárt. November hóban valamivel többet kerestünk, de ennek is csak egy részét fizették ki. Hogy mi címen tartották vissza, nem tudjuk. Elmentünk Léway főfelügyelő urhoz, hogy fizessék ki. A főfelügyelő ur azt mondta, hogy a visszatartott részt meg kell kapnunk, mert megdolgoztunk érte. A vége az lett, hogy máig sem kaptunk semmit. Kérdezzük, hogy mi lesz azzal a pénzzel, amiért mi megdolgoztunk, amit tőlünk jogtalanul visszatartottak.

Huszonnégy órát dolgozunk a szabad ég alatt esőben, hóban, fagyban, hőségben. Ezen emberfölötti munka után következik 24 óra pihenő. A huszonnégy órai szolgálati idő alatt se reggeli, se ebéd, se vacsora-idő nincs. A forgalom óriási. Nincs egy parányi pihenőnk és így majd összeroskadunk a munka alatt. Ha ebédünk és jön egy mozdony, el kell dobnunk mindent, rohannunk kell a munkába, mert ha egy fél percet is késünk, akkor ugyancsak hullanak a koronák — büntetésképpen.

Ha segíteni akarnak rajtunk, ha a beütött új korszak velünk is éreztetni akarja áldásait, nem tehet mást, minthogy elrendeli, hogy 12 órai szolgálat után 24 órai szabad következze. Kérjük a napibérünk helyes beosztását, reggeli, ebéd és vacsora-időt, megfelelő százalékot és nyugbérnél a II. osztályba való beosztást.

Az Arad—Hegyaljai motoros alkalmazottaihoz. E helyen szólunk hozzátok, vasutas testvérek. Mi, akik színről-színre láttuk nyomorúságokat, akik tanui vagyunk annak a kizsákmányolásnak, mely benneteket rabigába süllyeszt, itt szólunk fel, hogy csatlakozzatok mielőbb és mindnyájan a szövetségünkhöz. Jöjjetek a táborunkba, hogy veletek együtt értetek is küzdhesünk. Ha tőlünk elmaradtok, ha táborunk erejével nem növelitek a magatokét, ha a szervezetség hatalmas erejével nem siettek megedzeni a ti gyöngeségeket, akkor továbbra is kizsákmányolt páriái maradtok annak a vállalatnak, amelynek igáját most a jobb jövő reménye nélkül huzzátok. A szervezetségben van a munkásság ereje! Jertek hozzánk.

Az aradi szervezett vasuti munkások.

A fűtőházak rabszolgái.

Ha a történelem lapjait végig forgatjuk, borzadva látjuk azokat a sorokat, melyek az emberiség ama sötét korszakát tárják fel, mikor a rabszolga-rendszeren volt a társadalom felépítve.

Ha nagyon elmélyedünk ezen szomorú korszak tanulmányozásában, szinte halljuk a korbácsütések alatt a fájdalomtól állati hangon ordító rabszolga-sereget. Dühösen csapjuk össze a könyvet. Az eldobott könyv helyett előveszünk olyan lapokat, amelyek a modern, a szabad bér munkás sorsát varázsolják eléink. Azét a szabad munkását, aki az ő munkaerejével szabadon rendelkezik, akinek törvények által biztosított pihenőideje van, akit az ütlegek ellen paragrafusok védenek. Hogy mily alaposan, erre fényes példákat találunk annál az intézetnél, amely a legbensőbb viszonyban van azokkal, akik mindama törvényeket megalkották, melyek a munkásokat volnának hivatva védelemben részesíteni.

Hogy mennyiben felel meg eme hivatásának, erre szolgáljon bizonyítékul a

királyházi fűtőház munkásainak a helyzete, amely szégyenére válna még a rabszolga-korszaknak is.

Évek óta folytonos munkában töltik itt az emberek az életüket. A kínai kulik helyzete sem borzasztóbb, mint az övéké. Soha pihenő nincs. *Vasárnapon, ünnepen megzakítás nélkül* folyik a munka, sőt hetenkint 2—3 ízben kell 1—2 óráig éjjel dolgozni. Fizetve nem lesz, mert nem szabad *tizenhárom óránál* többet elszámolni. Meghamisítják a munkások munkában eltöltött idejét, sem megfelelő szabad időt, sem külön díjazást nem kapnak ezért.

Hiába fordultak a főnöklöz több ízben is, hogy az inspekciós szolgálat rendszerezésével, legyenek felmentve ezen rettenetes szolgálat alól.

De nemcsak testileg teszik őket egysorba a rabszolgákkal, hanem lelkileg is. *Osgyányi* mozdonyfelvigyázó a legnagyobb gorombasággal illeti munkátestvéreinket, sőt azt is megtette, hogy egy munkást *mellette ütött*, mert rendeletre korábban csemetett pár perccel.

Vörös, volt kereskedelmi miniszter szigorú megtorlást helyezett kilátásba az ilyen gazemberekkel szemben, akik alárendeltjeiket bántalmazzák. Kíváncsiak vagyunk, vajjon a *nemzeti uralom* alatt, amikor kétszeres figyelemmel olvassák lapunkat fent és lent, vajjon lesz-e orvoslás erre a minősíthetetlen gazságra. Ha kell, tudunk bizonyítékkal szolgálni.

De szolgáljon egyelőre bizonyítékul a helyzet tarthatatlanságára, hogy munkások a bérlista szerint 430—440 órát dolgoztak a múlt hónapban is. Feltétlenül szükséges volna létszámszaporítás, de nem a hadseregben. Mindezenfelül ezeket a kizsárolt rabszolgákat még annyira sem becsülik, hogy a rendeletileg biztosított 8 nap szabadságot bár egynek is megadnák. Nemrég egy 15 évig ott dolgozó munkástól tagadták meg. Ha valaki a tuleröltetett munkától beteg lesz, akkor a minden humanizmust nélkülöző pályaorvos azzal utasítja el őket, *majd ha nem lesz munka, akkor legyen beteg.*

Ugyancsak ilyen a helyzet a *ceglédi fűtőházban* is, ott is hasonló rabságban szinlődnek úgy az ipari, mint a segédmunkások. Ott is egész életük egy hosszú munkanapból áll, melynek befejezése a sirnál kezdődik.

Tudjuk, hogy ezeket a gyalázatos állapotokat ismertető sorokat elolvassák illetékes helyen. De azt már nem tudjuk, vajjon fognak e rajta segíteni.

Szövetségünk ezirányú kérelmét mindenkor cézári göggel utasítják el. Ez azonban nem aggaszt bennünket. Meg vagyunk győződve arról, hogy fognak még velünk tárgyalni, a *cézári döllyöt az öntudatosan szervezett vasuti munkásság* meg fogja törni.

Már lázonganak a rabszolgák. Ha nem adnak nekik vasárnapi pihenőt és időt a gondolkodásra, úgy elrabolnak az éjjeli pihenőjükből 1—2 órát, hogy tanakodjanak a szolgaságból kivezető útról.

Az a könny, az a verejték, amely ma a gépekre hull, meg fogja teremni gyümölcsét.

Lesz még rabszolgázadás, mert lelkük már telítve van a szabadság és boldogság utáni vágyakozással, amely nem késhet már soká.

F... D...

INNEN-ONNAN.

+ Vasutassors. Lembergől táviratozzák: A Lemberg közvetlen közelében levő cimnavodai vasuti állomáson tegnap este Dublenszky József forgalmi hivatalnokot elgázolta a krakói személyvonat. Éppen akkor ment át a sinen, amikor a vasut berobogott a pályaudvarra. A szerencsétlen fiatalember holttestét a *felismerhetetlenségig összeroncította a mozdony*. Dublenszky most nősült; két hete volt a lakodalma. — Bánrévéről táviratozzák: Tegnap este nyolc óra után a Dobsináról Bánrévére közlekedő 7641. számú vegyes vonat a sűrű ködben Bánréve állomáson *nekiment egy tolató tehervonatnak*. Az összeütközés olyan erős volt,

hogy két utas és három vasuti alkalmazott megsebesült. Hir szerint az összeütközést az okozta, hogy a személyzet a várt vonat előtt tíz perccel a tolatást meg nem szüntette s a közlekedő vonat a sűrű ködben a tilos jelzést nem látta.

+ Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak a munkástársaimnak, akik engem hosszabb betegségem alatt anyagilag segítettek, hozzám való jóindulatukért ez uton mondok köszönetet.

Szűcs János, Istvántelki főműhely.

+ A fehérműtisztítók szövetkezete. A budapesti fehérműtisztító munkások és munkások nehéz harcokon mentek keresztül. Munkaviszonyaik szabályozása céljából bérharcba léptek, mire a munkaadók kizárták őket. Heteken át tartott a harc, amely a munkások győzelmével végződött ugyan, de a legjobb harcosokat a munkaadók kizárták. A fehérműtisztítók azonban megtalálták a módját, hogyan kell a bajon segíteni. Megalakították a fehérműtisztító-munkások szövetkezetét és február 1-én maguk nyitottak mosodát VII., Rottenbiller-utca 30. szám alatt, ahol nemcsak jobban, hanem olcsóbban is tisztítják a fehérműt, mint a kizsákmányoló mesterek. Azonfelül a saját műhelyüket a munkások mintaműhelylővé tették, amennyiben a munkaidőt tetelesen megrövidítették és tisztességes munkabért fizetnek.

Megérdemlik a fehérműtisztító munkátestvéreink, hogy a vasutasok is támogassák szövetkezetüket.

+ Műkedvelő zenészek figyelmébe! A nyomdászok szakegyesületének titkára, Lerner Dezső, felkéri mindazon munkástársakat, kik valamely hangszeren kottából játszanak, hogy bármely szerdán este 8 órakor a Nyomdászok Szakegyesületében (Hunyadi-tér 3, I. em.) a titkárnál jelentkezzenek.

Szerkesztői üzenetek.

Ált. Fogy. Szöv. Szeretettel kísérik mozgalmukat és teljes sikert kívánnak. De felhívásuknak nálunk leendő közzététele céltalan és értelem nélkül való volna, mert nekünk külön fogyasztási szövetkezetünk van.

Többeknek. Ajánlatos mindenütt külön, független lapbizottságot alakítani. Ugy lehet, nagyhamar úgy fordulnak az ügyek, hogy a vezetések ezek a lapbizottságok kénytelenek átvenni.

Gondolád-e? *Debrecen.* Nagyon dicséretes, hogy a vasutas testvérekért dobogó szíve érzelmeit verses alakban írja meg. Ez a második már egészen eredeti, de ne vegye rossz néven, ha őszintén megírjuk, hogy amennyire eredeti, annyira nem tti meg még azt a mértéket, hogy közre is adhassuk.

Poros. A témája jó. Ügyesebben átdolgozva jöhetne is. Azonban az átdolgozásra nincsen időnk s — úgy látszik — ehhez meg önnek nincs annyi gyakorlata, hogy megcsinálhatná. Esetleg próbálkozzék meg vele.

Utcai lány. Igen hangulatos, szép vers, de lapunk terjedelme nem engedi meg, hogy ilyen hosszú szépirodalmi dolgot közöljünk. Próbálja beküldeni máshová.

Deés. Nyugdíjas nem tarthat igényt temetkezési segélyre.

Bizalmiférfi. Levelét megkaptuk.

Szertári munkás Budapest. Értesülésünk szerint a Máv. igazgatósága az adatokat összegyűjtötte és rövid időn belül az önök helyzetén is javítva lesz. Hogy mily mérvű lesz a rendezés, arra alapul szolgálhat Szterényi államtitkárnak az emlékirat átnyújtása alkalmával tett azon kijelentése, hogy ezen a világon nem lehet minden boldogságot elérni. Az önök osztálytudatos szervezkedése fog rácsafolni eme nagyhangu kijelentésre.

Felelős szerkesztő: **Farkas Izor.**

Laptulajdonos: **A magyar vasutas-szervezet**

Világosság Könyvnyomda r.-t Budapest, Nyár-utca 1.

CSERE.

Géplakatos Nyugoti fűtőházból cserélne Istvántelki főműhelybe.

Kazánkovács Debrecenből cserélne Istvántelki vagy Északi főműhelybe.

Géplakatos Temesvári műhelyből cserélni óhajt Istvántelki főműhelybe.

Tázikovács Kolozsvárról cserélne Istvántelki főműhelybe.

Kazánkovács Budapest nyugoti fűtőházból cserélne temesvári, szolnoki vagy aradi fűtőháza, napibér 3 korona, pótbér 80 fillér.

Összes címek a kiadóhivatalban.